

Inhoudsopgave

Over dit boek

Blok 1

Les 1	Een eerste akkoord: C	7
Les 2	Een tweede akkoord: Em	10
Les 3	Een derde akkoord: G	12
Les 4	Het akkoord Em anders spelen	14
Les 5	Andere manieren om G te spelen	16
Les 6	Een vierde akkoord: D	19
Les 7	De namen van de witte toetsen	22
Les 8	Basnoten een octaaf verschuiven	24
Les 9	Een vijfde akkoord: Bm	27

Blok 2

Les 10	De grondtoon, terts en kwint	31
Les 11	Verbindende basnoten	33
Les 12	Verbindende basnoten in andere nummers	36
Les 13	Een zesde akkoord: Dm	38
Les 14	Mineur en majeur akkoorden	40
Les 15	Een zevende akkoord: F	42
Les 16	Meer ritmes	45
Les 17	Een achtste akkoord: Am	47
Les 18	Een nummer hoger of lager spelen	50

Blok 3

Les 19	Een negende akkoord: Gm	53
Les 20	Een tiende akkoord: Bb	56
Les 21	Korte tonen in de bas	59
Les 22	De namen van de zwarte toetsen	61

Tijs Krammer
Akkoorden op de piano, deel 1

ISBN 9789083323107
NUR 666

© Copyright 2023 by Humm Publishing
Binnenwerk, afbeeldingen en cover: Tijs Krammer
Foto: Allard Willemse

Les 23	Hele en halve tonen	64
Les 24	Een elfde akkoord: A	66
Les 25	Een twaalfde akkoord: F#m	69
Les 26	Nogmaals The Black Eyed Peas	71
Les 27	Nogmaals Rihanna	73

Blok 4

Les 28	Een dertiende akkoord: E	75
Les 29	De toonsoort van een nummer	79
Les 30	Baslijnen	81
Les 31	De septiem	83
Les 32	<i>Sunday Morning</i> met Dm7	86
Les 33	<i>Perfect</i> met Em7	88
Les 34	Een nieuw akkoord: Eb	90
Les 35	Toonladders	92
Les 36	De toonladder van Bes-majeur	94

Index

Akkoorden	97
Toonladders	97
Nummers	98

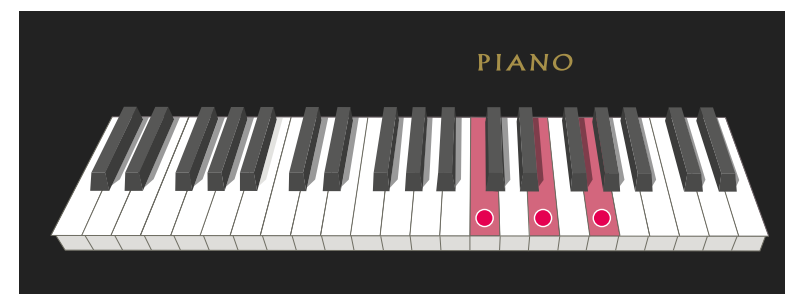
Woordenlijst

App

Over dit boek

Met dit boek leer je op een vlotte manier nummers begeleiden op de piano. Je hoeft voor de lessen geen noten te kunnen lezen en we besteden daar in dit boek ook geen aandacht aan. Je leert de akkoorden aan de hand van afbeeldingen, zoals de volgende:

Op deze manier leer je de akkoorden snel. Je zult merken dat je na een half uurtje al een eerste nummer kunt begeleiden.

Met elke les ben je zo'n dertig tot vijfenveertig minuten bezig. Er zijn vier blokken en in elk blok zitten negen lessen. In totaal zijn er dus 36 lessen. In elk blok leer je nieuwe akkoorden, nieuwe ritmische technieken en nieuwe nummers om te spelen.

Instrument

Het is niet de bedoeling dat je de akkoorden gaat spelen op een piano-app op een mobiel of een tablet. Je kunt dan namelijk niet echt goed horen wat je doet en je kunt de toetsen niet voelen. Zorg er dus voor dat je een echt instrument tot je beschikking hebt, liefst een piano of anders een keyboard.

Songs

In dit boek komen talloze nummers aan bod, zoals van Ed Sheeran, The Beatles, Alicia Keys, Queen en The Black Eyed Peas. Er zijn bekende songs uit verschillende stijlen en periodes gekozen. Alle nummers zijn een hit zijn geweest, dus wellicht ken je een flink deel ervan al wel.

Blok 1

Om ervoor te zorgen dat de lessen niet te lang zijn, behandelen we van elk nummer slechts een deel. Meestal gaat dat om het refrein, want dat is het meest herkenbare stuk. Maar soms ook is het een ander gedeelte.

Als je een nummer in zijn geheel wilt spelen, moet je de rest van de akkoorden zelf even opzoeken op internet. In les drie leer je hoe je dat kunt doen. We hebben de nummers zo proberen te kiezen dat je in de rest ervan geen akkoorden tegenkomt die je op dat moment nog niet kent.

Luisteren

Bij de lessen staan steeds verwijzingen naar korte geluidsfragmenten. Je kunt die vinden op de website www.akkoordenopdepiano.nl/boek.

Theorie

Om nummers te kunnen begeleiden op de piano, moet je weten welke toetsen je aan moet slaan voor de akkoorden. Maar het is ook handig om te weten hoe akkoorden in het algemeen zijn opgebouwd en om kennis te hebben van toonladders en toonsoorten. Daarom komt er in deze lessen ook de nodige theorie aan bod.

Om die stof niet al te zwaar en saai te maken, wordt die steeds in kleine stukjes besproken, tussen de andere onderwerpen door. Als je daarbij een woord tegenkomt dat je niet begrijpt, kun je dat altijd even opzoeken in de woordenlijst achter in het boek.

Je zou de neiging kunnen hebben om in deze lessen alleen maar te kijken naar de plaatjes en de tekst over te slaan. Toch is het beter om de stukjes theorie ook te lezen. Je gaat op die manier begrijpen hoe harmonieën zijn opgebouwd. Na enige tijd ben je dan in staat om zelf akkoorden te maken en je leert zo om creatief te zijn aan de piano.

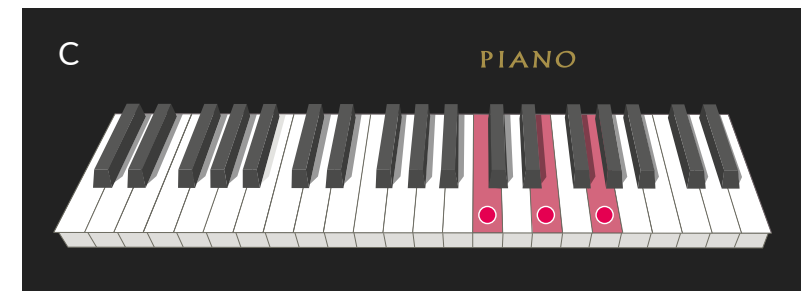
Veel plezier met het piano spelen!

Tijs Krammer

Les 1

Een eerste akkoord: C

We gaan beginnen met een eenvoudig akkoord waarbij je alleen witte toetsen gebruikt:

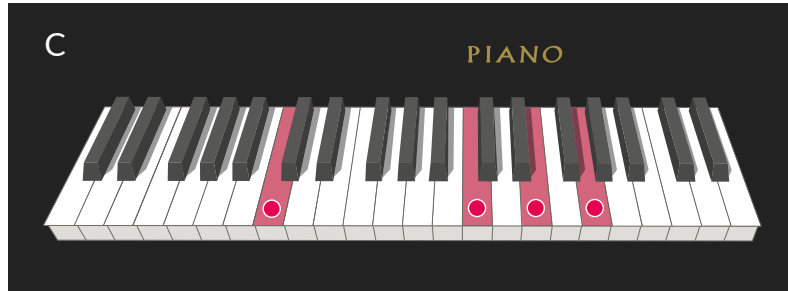
We noemen dit akkoord: C. Je slaat hiervoor drie toetsen aan. De meest linkse toets noemen we: *c*. (Je merkt dat we akkoorden schrijven met een hoofdletter en toetsen met een kleine letter.) Om de *c* te vinden, moet je letten op de zwarte toetsen. Op het toetsenbord zie je steeds groepjes van twee en drie zwarte toetsen. De *c* ligt net links van het groepje met twee zwarte toetsen.

Let erop dat je de *c* neemt die in het midden van het toetsenbord ligt. Boven de *c* staat het merk van de piano. (Daarom hebben we in de afbeeldingen het woord 'piano' neergezet.) Dit akkoord klinkt als volgt:

Basnoot

Het akkoord wordt voller en warmer als je een toets toevoegt die verder naar links ligt:

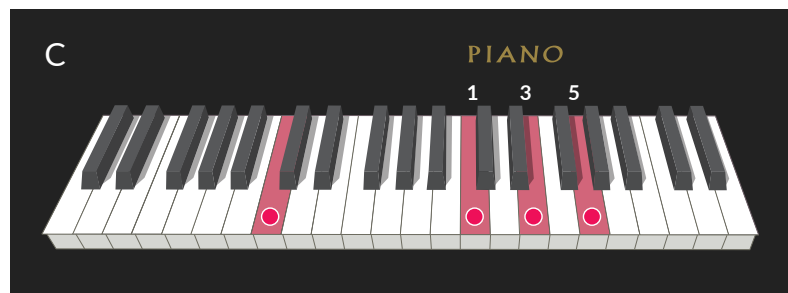

Deze toets aan de linkerkant noemen we eveneens: *c*. Je kunt zien dat die toets ook net links van een groepje met twee zwarte toetsen ligt.

De lage klanken die je met je linkerhand speelt noemen we: basnoten. In een band worden die gespeeld op basgitaar.

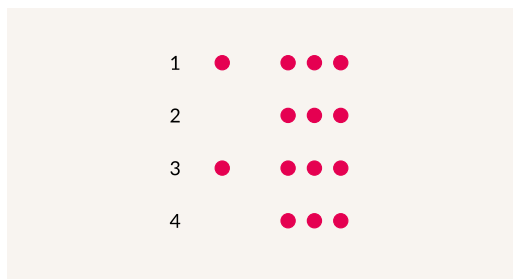
Sla de lage toets aan met je linkerhand en de drie hoge toetsen met je rechterhand. Speel in je rechterhand de drie toetsen met duim, middelvinger en pink. Dat voelt in eerste instantie misschien onhandig. Maar als je je dat nu aanwont, zal het wisselen tussen akkoorden straks makkelijker gaan.

In de afbeeldingen van de akkoorden geven we soms aan welke vingers je het beste kunt gebruiken. De cijfers 1 t/m 5 staan dan voor de vijf vingers, waarbij de 1 de duim aangeeft en de 5 de pink:

Ritmes

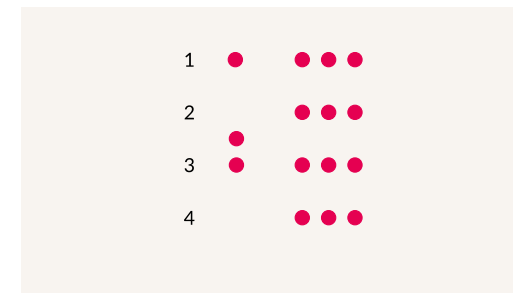
Met de linker- en rechterhand kun je verschillende ritmes maken. Laten we om te beginnen de rechterhand op elke tel aanslaan en de basnoot op de eerste en derde tel:

Je leest dit schema van boven naar beneden. Er zijn in dit geval vier tellen. Rechts van elke tel staat aangegeven welke toetsen je op dat moment aanslaat. De drie bolletjes die dicht bij elkaar staan geven de toetsen in je rechterhand weer en het losse bolletje de toets in je linkerhand. Je ziet in dit schema bijvoorbeeld dat je op de eerste tel alle vier de toetsen speelt en op de tweede tel alleen die in de rechterhand. Het ritme dat hier aangegeven staat, klinkt zo:

Hieronder staat een eenvoudig ritme dat veel wordt gebruikt:

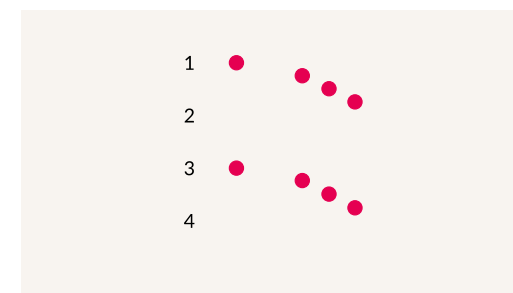

Je ziet in dit schema dat je de basnoot op de eerste en derde tel aanslaat, maar ook nog tussen de tweede en derde tel. Dit ritme klinkt als volgt:

Na elkaar

Een heel andere, lieflijkere klank ontstaat als je de toetsen na elkaar aanslaat van laag naar hoog, oftewel van links naar rechts:

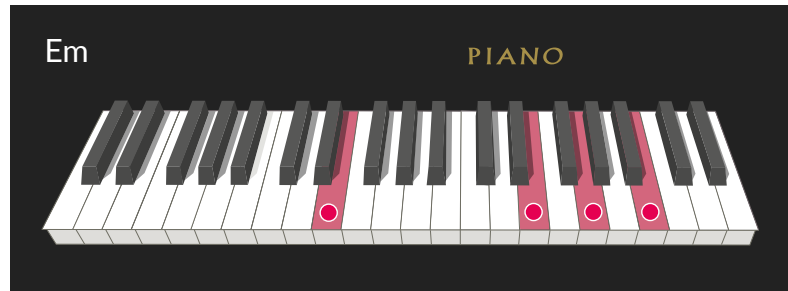
De akkoorden gaan dan zo klinken:

Les 2

Een tweede akkoord: Em

Je gaat nu een ander akkoord leren. Ook voor dit akkoord sla je alleen witte toetsen aan:

We duiden dit akkoord aan met: Em. De letter 'm' is een afkorting voor mineur. Je spreekt het akkoord dus uit als: 'e mineur'.

Het akkoord klinkt als volgt:

▶ 2, 1

Je merkt dat het akkoord op dezelfde manier is opgebouwd als het vorige. Aan de rechterkant zit er tussen de toetsen die je aanslaat telkens één witte toets die je overslaat. Het akkoord zit in zijn geheel twee witte toetsen meer naar rechts dan het akkoord C. Met je linkerhand ga je eveneens twee witte toetsen naar rechts.

De toets die je in je linkerhand speelt en de laagste toets in je rechterhand noemen we: *e*.

Omhoog en omlaag

In de vorige les hebben we gezien dat op het toetsenbord de lage toetsen aan de linkerkant zitten en de hoge toetsen aan de rechterkant. Hoe verder je naar links gaat hoe lager de noten worden. Daarom noemen we een beweging naar links ook wel 'omlaag' en een beweging naar rechts 'omhoog'.

Twee akkoorden

Nu je twee akkoorden kent, kun je ze om en om spelen, zodat het al meer op een liedje gaat lijken. De afwisseling van de twee akkoorden klinkt zo:

▶ 2, 2

Je kunt bijvoorbeeld acht tellen C spelen en daarna acht tellen Em, en dat steeds herhalen.

The Beatles

In de meeste nummers worden meer dan twee akkoorden gebruikt. Er is echter wel een leuk nummer van The Beatles met alleen de akkoorden Em en C, en dat is *Eleanor Rigby*. Hieronder staat een gedeelte van de tekst ervan met de akkoorden:

Em
Eleanor Rigby picks up the rice
Em C
In the church where a wedding has been
Em
Lives in a dream

Met deze notatie bedoelen we het volgende. Vanaf de tekst *Eleanor Rigby* speel je het akkoord Em, aan het eind van de tweede zin op de tekst *has been* speel je het akkoord C, enzovoorts.

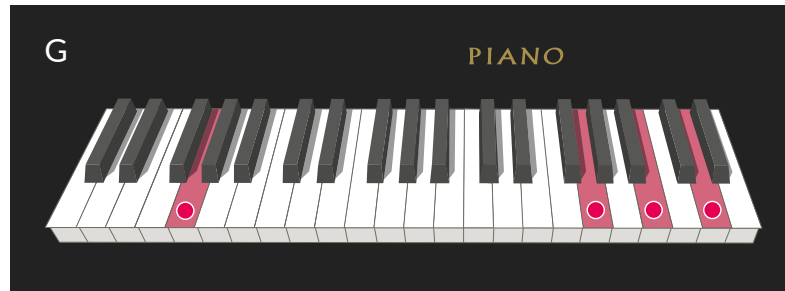
De akkoorden klinken op de piano zo:

▶ 2, 3

Les 3

Een derde akkoord: G

Het wordt tijd om een volgend akkoord te leren:

Voor dit akkoord doe je met de rechterhand hetzelfde als bij de twee vorige akkoorden. Je schuift de hele hand vanaf Em eenvoudigweg twee toetsen naar rechts. In de linkerhand ga je echter niet twee toetsen omhoog, maar vijf toetsen omlaag. Het akkoord klinkt zo:

▶ 3, 1

De toets die je in de linkerhand speelt noemen we: g. Dat is dus de toets die in het groepje van drie zwarte toetsen ligt, en dan de linker van de twee witte toetsen. In de rechterhand speel je ook een g met je duim.

Een nummer met drie akkoorden

Af en toe kom je een nummer tegen waarin maar drie akkoorden worden gebruikt. Met de akkoorden die je nu kent – C, Em en G – kun je *I gotta feelin'* van The Black Eyed Peas begeleiden. Hier is de tekst van het refrein ervan plus de akkoorden:

G
I gotta feelin'
C
That to night's gonna be a good night
Em
That to night's gonna be a good night
C
That to night's gonna be a good, good night

De begeleiding klinkt ongeveer zo:

▶ 3, 2

Akkoorden opzoeken

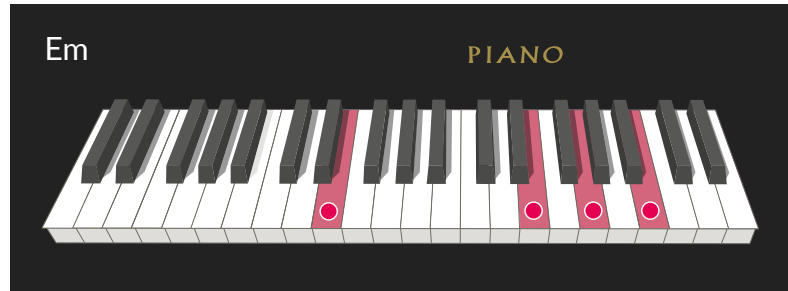
De akkoorden van nummers kun je vaak vinden op internet. Zoek dan naar de artiest en de titel van het nummer plus het woord 'chords'. Je komt dan terecht op sites waar de akkoorden op dezelfde manier staan genoteerd als hierboven. Voor de volledige akkoorden van *I gotta feelin'* van The Black Eyed Peas zoek je dus naar: 'Black Eyed Peas I gotta feelin chords'.

Een goede website met akkoorden is bijvoorbeeld www.ultimate-guitar.com. (Laat je niet afschrikken door deze naam, de akkoorden zijn geschikt voor zowel gitaar als piano.)

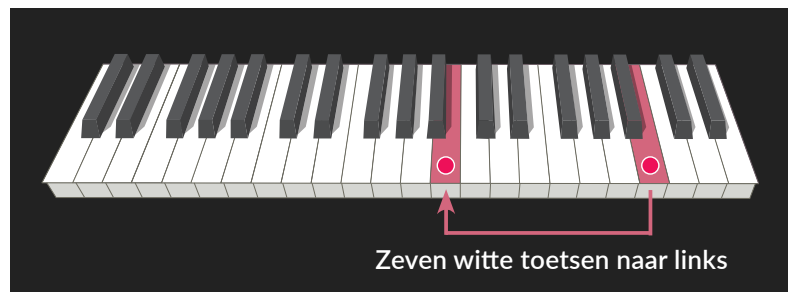
Les 4

Het akkoord Em anders spelen

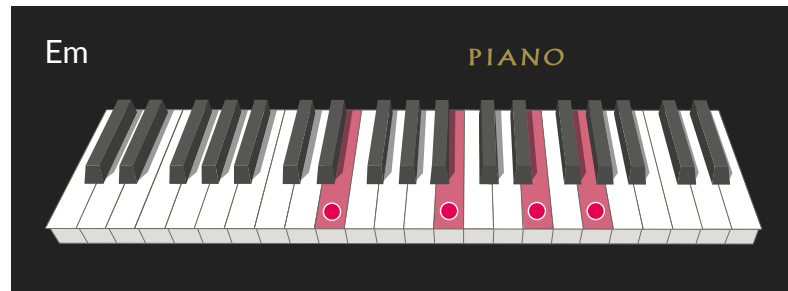
De akkoorden uit de voorgaande lessen, kun je ook op andere manieren aanslaan op de piano. Laten we eens kijken naar Em. Je hebt dat akkoord als volgt geleerd:

Je kunt echter de toets die je speelt met de pink van je rechterhand zeven witte toetsen naar links schuiven:

Als de andere toetsen hetzelfde blijven, kom je uit op het volgende akkoord:

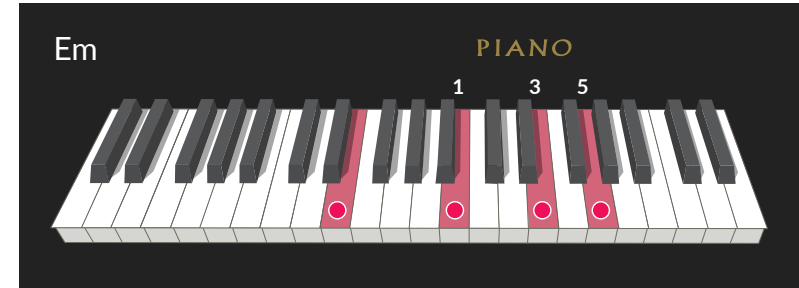

De toets die je in de rechterhand bovenin speelde is zeven witte toetsen omlaag geschoven. Het is dus nu de laagste toets geworden in je rechterhand.

De twee versies van het akkoord Em klinken min of meer hetzelfde. De tweede versie is alleen iets donkerder:

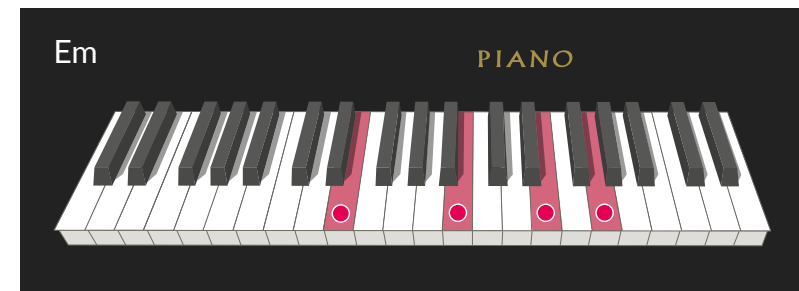
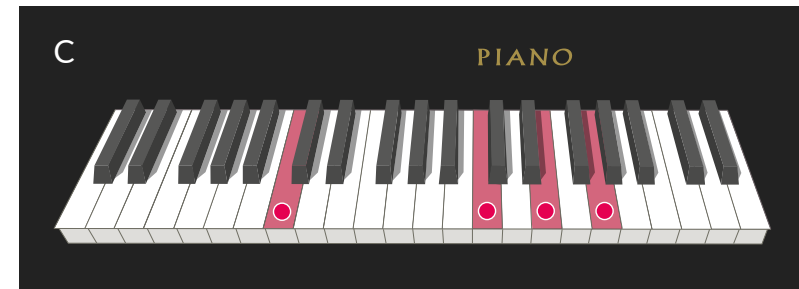
Beide versies zijn bruikbaar als je het akkoord in een nummer moet aanslaan. Let erop dat je in je rechterhand nog steeds de onderste toets speelt met je duim en de bovenste met je pink:

Overgangen tussen akkoorden

Als je het akkoord Em op deze nieuwe manier speelt, wordt de overgang tussen C en Em een stuk eenvoudiger. De bovenste twee toetsen zijn dan namelijk hetzelfde. Je hoeft in de rechterhand niet drie vingers te verplaatsen, maar slechts één.

Hieronder staan beide akkoorden nogmaals:

Om tussen de akkoorden te wisselen, hoef je in je rechterhand alleen je duim één toets te verplaatsen. De afwisseling tussen C en de nieuwe versie van Em klinkt zo:

